

Mál nr. 363/2022

Nafn málskotsaðila (M)

Nafn varnaraðila (V)

Heiti vátryggingar: Slysatriyggung ökumanns og eiganda ökutækis.

Skráningarnúmer ökutækis (X)

Takmörkun ábyrgðar vátryggingafélags. Stórkostlegt gáleysi.

Gögn.

1. Málskot mótttekið 3. nóvember 2022, ásamt fylgiskjölum.
2. Bréf V, mótttekið 28. nóvember 2022.

Málsatvik.

M slasaðist við akstur bifreiðarinnar X er hann ók bifreiðinni út af Snæfellsvegi þann 9. október 2021. Samkvæmt fyrirliggjandi lögregluskýrslu varð slysið um klukkan 9 að kvöldi, gott veður var á svæðinu, þurr vegur og heiðskirt en mjög dimmt. Hafði bifreiðinni verið ekið hægra megin út af veginum og var hún á hjólunum allan tímann. M sem var ökumaður bifreiðarinnar kvartaði undan eymslum í baki. Kvaðst ökumaður hafa sofnað undir stýri og ekki vaknað fyrr en bifreiðin var komin út af veginum.

V hefur samþykkt bótaskyldu úr slysatriyggungu ökumanns og eiganda vegna líkamstjóns M en skerðir bótarétt um þriðjung vegna stórkostlegs gáleysis þar sem M sofnaði undir stýri. M telur ákvörðun V um skerðingu bóta ekki réttmæta og telur sig eiga rétt til óskertra bóta úr slysatriyggungu ökumanns bifreiðarinnar S. Engin frumgögn eða vitnisburður liggi fyrir sem sýni fram á að M hafi sýnt af sér stórkostlegt gáleysi þann 9. október 2021. Þótt ljóst sé að M hafi sofnað undir stýri, sé ekkert sem bendi til þess að M hafi sýnt af sér gáleysi. Það komi hvorki fram í gögnum frá lögreglu eða í áverkavottorði læknis að M hafi verið illa upplagður eða vegna annarra atvika verið ráðlagt frá því að aka bifreið áður en slysið gerðist. Þá sé það fullljóst að M var hvorki undir áhrifum áfengis né lyfja við akstur bifreiðarinnar. Vísar M til ýmissa dóma og úrskurða nefndarinnar máli sínu til stuðnings.

V vísar til 1. mgr. 90. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 þar sem finna má heimild vátryggingafélagsins til að lækka eða fella niður ábyrgð hafi vátryggður valdið því, af stórkostlegu gáleysi, að vátryggingaratburður varð eða afleiðingar hans urðu meiri en ella. Óvíst sé af hvaða ástæðu M sofnaði undir stýri en það liggi í augum uppi að fæstir sofna án þess að finna fyrir þreytu. Hefði M því átt með réttu að stöðva bifreiðina og leggja sig í t.d. 15 mínútur eins og mælt er með. Með þeirri háttsemi, að stöðva ekki bifreiðina þegar M fann fyrir þreytu, sýndi hann af sér stórkostlegt gáleysi og var hann þannig ekki fær um að stjórna ökutækinu örugglega sbr. 1. mgr. 48. gr. umferðarlaga nr. 77/2019.

Álit.

Þegar vátryggingafélag ber því við að heimild til takmörkunar á ábyrgð þess, eins og 1. mgr. 90. gr. laga um vátryggingarsamninga kveður á um, sé fyrir hendi ber félagið sönnunarbyrði um að skilyrði þess ákvæðis sé uppfyllt. Þar segir: „Hafi vátryggður í öðrum vátryggingum en líftryggingum valdið því af stórkostlegu gáleysi að vátryggingaratburður varð eða afleiðingar hans urðu meiri en ella hefðu orðið má lækka eða fella niður ábyrgð félagsins. Hið sama á við ef vátryggður hefur af stórkostlegu gáleysi valdið því að vátryggingaratburður varð með því að hlíta ekki varúðarreglum.“ V ber sönnunarbyrði um að háttsemi M við akstur X hinn 9. október 2021 hafi verið þannig að hann hafi sýnt stórkostlegt gáleysi við aksturinn. Röksemdir V eru fyrst og fremst þær að M hafi hlotið að hafa fundið fyrir þreytu áður en slysið varð og því átt að stöðva bifreiðina og leggja sig. Ekkert í gögnum málsins sýnir fram á ástæðu þess að M sofnaði í umrætt sinn né að ástand hans að kvöldi 9. október 2021 hafi verið þannig að hann telst hafa verið ófær um að stjórna ökutækinu örugglega í skilningi 1. og 2. mgr. 48. gr. umferðarlaga. Þannig er kominn upp vafi um hvort líkamlegt ástand M hafi verið með þeim hætti sem getið er um í fyrrgreindri lagagrein. Hallann af slíkum sönnunarskorti ber V sem telst ekki hafa sýnt nægilega fram á að M hafi sýnt stórkostlegt gáleysi við akstur hinn 9. október 2021. M á því rétt á fullum bótum úr slysatriyggungu ökumanns og eiganda hjá V.

Niðurstaða.

M rétt á óskertum bótum úr slysatryggingu ökumanns og eiganda ökutækisins X hjá V.

Reykjavík, 10. janúar 2023.

Þóra Hallgrímsdóttir

Hildigunnur Hafsteinsdóttir

Heiða Óskarsdóttir